

GAZETE YAZARI

Ayasofya'nın şafağı, zombilerin dirilişi

İsmail Kılıçarslan
Gazete Yazarı

Abone Ol

12 Tem 2020, Pazar

PAYLAŞ

Elif Şafak'ın ilk romanı yayınlandığında dönemin iyi kitap dergilerinden birinde ismi bende mahfuz iki arkadaşım onunla bir söyleşi yapmışlardı. Elif Şafak'ı değil tabii ama arkadaşlarımı önemseydiğim için söyleşiyi okumuş, Şafak'ın kendini izah edişine ve edebiyata bakışına bayılmıştım. Bir süre sonra söyleşiyi yapan arkadaşlarımla görüştüğümde Şafak'ın söyleşisinden övgüyle bahsettim. Aldığım cevap şu oldu: "Abicim, romanı yayınlanan yayınevi 'bu kızı parlatmamız lazım' dedi, biz de kendimiz sorup kendimiz cevapladık söyleşiyi. Orada Şafak'ın kendine ait tek bir cümlesi yok."

Elif Şafak ne zaman bir şey söylese hep bu mesele gelir aklıma ve sürekli tekrarlarım: "Orada Şafak'ın kendine ait tek bir cümlesi yok."

Ayasofya Cami-i Kebir'i aslına rücu edip ibadethane haline gelince Elif Şafak'ın sosyal medyada canhıraş şekilde Türkiye'yi suçladığı mesajını görüp yine kurdum aynı cümleyi: "Orada Şafak'ın kendine ait tek bir cümlesi yok."

Şafak, kültür endüstrisinin oluşturduğu devasa iktidarın basit, sıradan, kullanışlı bir aparatı sadece... Aparatlaşmayı seçmenin karşılığını da alıyor, bedelini de ödüyor. Karşılığı zenginlik, popülerlik, tanınırlık oluyor. Bedeli ise şu: Ne zaman isterlerse, hatta daha da kötüsü istemeseler bile "tedavi kabul etmez bir sömürge aydını" olarak çan şeklindeki şapkasını takıp ülkesine çemkirmek!

Mesajımı "buraya" değil dünyaya verdiği için İngilizce atan Şafak, mealen şöyle diyor:

“Ayasofya’nın Türk hükümeti tarafından camiye çevrilmesi çok talihsiz, çok kötü bir karar. Tarihe ve çoğulculuğa saygısız bir karar. Bu dünya mirası müze olarak kalmalıydı, kapıları herkese açık olmalıydı. Ayasofya’nın kubbesi tüm insanlığı kucaklayacak kadar büyük.”

Ülkesini dünyaya şikâyet etmek için doğrudan yalan söylemesi gerekmiyor aslında Şafak’ın ama o nedense bunu tercih ederek açıkça yalan söylüyor. Bir “dünya mirası” olan Sultanahmet Camii, ibadethane statüsü taşımaya devam ederken kapılarını din, ırk, dil ayrımı yapmadan herkese açık tutmasa deriz ki “Vallah kadın haklı.” İstanbul’da 80’i aşkın kilisede an itibariyle fiili olarak ibadet edilmese deriz ki “Vallah kadın ‘çoğulculuğa saygısız’ derken haklı.”

Fakat Ayasofya’nın müzeden ibadethaneye dönmesi ne çoğulculuğa zarar verir ne de Ayasofya’nın dünya mirası olmasını engeller. Esasında çoğulculuğun köküne darı eken Kamalist tecrübeyle hesaplama cesareti göstermeden memleketteki farklı dinlerin ileri gelenleriyle düzenli ilişki geliştiren, azınlık malları sorununu kökünden çözen Türkiye hükümetine rahatça çemkirmek de az yüzsüzlük istemez hani.

Gerçi Elif Şafak, “Ben aslında biseksüelim, Türkiye’de bunu söyleyemedim, çok baskı gördüm aney aney” isimli enstalasyon çalışmasını yapıp sıradaki romanının dünya haklarını garantiye almasından “tıynetini” bildiğimiz bir isim. Eh, hem eş durumundan hem Zaman Gazetesi sevdasından FETÖ ile iltisakına da kaniyiz. Dolayısıyla Ayasofya’da şafak sökerken “zombileşmesine” şaşırmadım. Sadece şunu söylemek istiyorum aslında: “Kendi sözünü söyleyemeyen insandan bir yol olmuyor, olmayacak.”

Ayasofya’nın ibadete açılmasını “Ayasofya’yı yeniden camiye çevirmek, dünyanın geri kalanına ‘artık seküler değiliz’ demektir” mesajıyla karşılayan Orhan Pamuk’u asla Elif Şafak gibi değerlendirmediyimi de eklemiş olayım. Bence Pamuk, seküler olmamayı hakikaten ürkütücü buluyor. Ve bunu da samimiyetle ifade ediyor. Ne var ki Pamuk’un gözden kaçırdığı iki önemli nokta var. İlki, “devlet bazında seküler konsept”in tüm dünyada epeyce eskiyip yorgun düştüğü gerçeği. Yani dünyaya “artık devlet konsepti bakımından seküler değiliz” dediysek bile önemi haiz bir durum yok ortada. İkincisi ise daha sosyolojik bir mesele... Pamuk, Türkiye’nin sekülerleşmesinin böylesi hamlelerle duracağını düşünüyorsa endişe etmesin. Her tür ve inançtan orta sınıfımız “bireysel sekülerleşme”ye bayılıyor. Ayasofya’nın açılması vız gelir tırıs gider yani.

Belki toplamda şunu da eklemek lazım. Ayasofya’nın camiye dönüştürülmesinden rahatsız olan, bunu yanlış bulan kesimin iki prototipinden biri Şafak ise, diğeri de Pamuk. Şafak sahtenin sahtesi bir zombi ve tek derdi memleketi düşmanlık etmek. Pamuk ise yanılrsa da samimiyetle endişesini izhar ediyor. (Tabii ki sadece Ayasofya meselesine tepkisinden hareketle söylüyorum.)

Bu iki “arketip”i birbirinden tefrik etmek lazım gelir. Yani şu: Ayasofya’nın camiye dönüştürülmesine karşı çıkan herkes memleket düşmanı değil. Fakat bütün memleket

düşmanları Ayasofya'nın camiye dönüştürülmesine karşı çıkıyor. Meselenin anahtarı, bu iki kümenin "bağımsız" alanını da "keşifim" alanını da doğru tespit edebilmekte. Türkiye'nin boşu boşuna yıpranıp zaman ve enerji kaybettiği alanlar oralar zira...

#Ayasofya

#Cami

#Elif Şafak

PAYLAŞ

01 Mar 2022, Salı

Ukrayna'nın bana öğrettiği

27 Şub 2022, Pazar

Çakır Ağa'nın koyup gittiği dünya

26 Şub 2022, Cumartesi

Jeopolitik olmayan bazı notlar

İSMAIL KILIÇARSLAN TÜM YAZILARI

YENİ ŞAFAK MİKRO SİTELER

15 Temmuz

yenisafak.com/15Temmuz

Kudüs : Bir Şehrin Hikayesi

gzt.com/kudus

Yeni Şafak Seçim

yenisafak.com/secim

Yeni Şafak Ramazan

yenisafak.com/ramazan

Yeni Şafak Spor

yenisafak.com/spor

GZT Lokma

gzt.com/lokma

Apple

Android

Windows

Yeni Şafak olarak yayın hayatına başladığımız ilk günden itibaren ülkemizde demokrasinin tüm kurumları ile yerleşmesi, milli irade ve değerlerimizin hakim olması için tüm gücümüzle çalıştık. Bu ülkenin geleceğinin derin sularda boğulup gitmemesi için çaba sarf ettik.

Fırtınalı günlerde sığınılacak bir liman olduk. Bugüne kadar ülkemize yapmış olduğumuz katkıyı bundan sonra da okurlarımızın desteği ile sürdürmeye devam edeceğiz. Her gün Yeni Şafak'la yeni bir umut olacak.

Son Dakika

Haberler

Koronavirüs

[Türkiye](#)[Dünya](#)[Bilimsel Gelişmeler](#)

Gündem

[Darbe Girişimi](#)[Eğitim](#)[Politika](#)[Yerel Haberler](#)[3. Sayfa](#)[Yerel Gündem](#)

Dünya

[Ortadoğu](#)[Avrupa](#)[Amerika](#)[Asya](#)[Afrika](#)[Antartika](#)[Okyanusya](#)

Özgün

[Özgün haberler](#)[Dini Bilgiler](#)[Yemek Tarifleri](#)[Diyet](#)

Spor

[Spor Haberleri](#)[Transfer Haberleri](#)[Beşiktaş Haberleri](#)[Galatasaray Haberleri](#)[Fenerbahçe Haberleri](#)

Trabzonspor Haberleri

Futbol

Basketbol

Motor Sporları

Voleybol

F1

Extreme Sporlar

Golf

Güreş

Atletizm

Su Sporları

Salon Sporları

Uzakdoğu Sporları

Diğer

Ekonomi

Türkiye Ekonomisi

Dünya Ekonomisi

Otomotiv

Emlak

İş Dünyası

Basın İlan

İletişim / Harita

+90 212 467 65 00

Maltepe mah. Fetih cad. No 1/1
Topkapı Zeytinburnu İstanbul Türkiye

bip Bıp / +90 530 846 00 00

Facebook

Instagram

Twitter

Google Plus

Pinterest

Youtube

Flipboard

Rss

sky

Copyright 2017 © Yeni Şafak

Gizlilik Politikası

Kullanım Koşulları

Site Map

Medya Kit

Kurumsal

Bilgi Toplumu Hizmetleri

Hat Sanatı

Resimli cuma mesajları YENİ | Anlamlı, dualı, resimli, hadislerle güzel cuma mesajları ve sözleri

↑
YUKARI

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunundaki amaçlar ile sınırlı ve mevzuata uygun şekilde çerezler kullanılmaktadır. Detaylı bilgi için [çerez politikamızı](#) inceleyebilirsiniz.

X